

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se ostanila vsaka enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

C. kr. politična oblastva v klerikalni službi.

Iz Idrije, 9. febr.

Zgodil se je slučaj, ki v bengalični luči osvetljuje razmere, ki vladajo danes na Kranjskem. Slučaj, ki nam vsiljuje vprašanje, ali živimo v ustavni državi, ali smo se povrnili v dobo najkrutejšega absolutizma — z vsemi njegovimi izrodki birokratične hiperpotence. Slučaj, ki jasno govori, da se je c. kr. politična oblast postavila popolnoma v službo skozi in skozi korumpirane stranke kranjskih klerikalcev z edinim namenom, zatreti napredni element v deželi.

V kratkem sem že poročal, kako nečuvno je nastopil župan Rudolf na Črnem vrhu proti odločnemu nadučitelju Silvestru. Danes pa morem postreči slovenski javnosti z objavo razsodbe c. kr. okrajnega glavarstva v Logatecu, izdane na Silvestrovo pritožbo. Priobčujem jo doslovo in v celem obsegu, ker je za danes vladajoče razmere preznačilna.

»Z ozirom na Vaše, pri županstvu v Črnem vrhu na zapisnik dane pritožbe zadevno volilnega imenika za deželnozborsko volitev,

1. da se Vam samemu zabranil vpogled v volilni imenik,

2. da se Vam je zabranil vpogled v volilni imenik v spremstvu volilca Antona Lampeta z namenom, da napravite Vi zabilježke,

3. da se Vam je zabranil prepis volilnega imenika, in pa

4. glede zahtevka, da naj c. kr. okrajno glavarstvo razpoloženi volilni imenik na podlagi dat c. kr. davčnega urada v Idriji v njegovi popolni ureditvi glede davčne moči posameznih volilcev natančno preišče.

Vam naznanjam, da vse Vaše pritožbe in Vaš zahtevek v polnem obsegu zavrnem, ker Vam, kateri pravico voliti nimate, torej kot nevolilec, čemur sami ne oporekate, da ste to po § 25. deželnozborskega volilnega reda sploh nobena reklamacija ne pristoji tem manj vpogled v volilni imenik bodi si sam ali pa v spremstvu volilca in zabilježki tudi volilecem niso dovoljeni, ampak po § 24. citiranega volilnega reda le upogled, tem manj Vam kot nevolilec. (Kdo to razume!)

Pod točko 4 označeni zahtevek

je pa tako splošen in postavno neutemeljen, da se ga pri opravičenem volilcu kot reklamacijo ne more smatrati, tem najn se pa more na Vaš zahtevek ozirati, stavljen od volilno pravico neimajočega.

Zadevno poziva gospoda župana, da nimate v občinski pisarni ničesar opraviti in pa zadevno protesta zoper izraz gospoda župana »Vaše polje je v šoli ne tukaj«, kateremu pozivu in izrazu moram le pritrditi, in pa zadevno protesta zoper izraz g. župana »da ste sleparili pri prepisovanju imenikov državnozborske volitve« omenim, da Vam je, v kolikor se to zadevno na časti razžaljenega čutite, prosto iskati si zadoščenja sodnijskim potom.

Zoper predstojeci odlok prosta Vam je pritožba na c. kr. deželno vladu v Ljubljani tekom 14 dni, po dnevu dostave, vložiti bi se imela pri podpisanim c. kr. okrajnem glavarstvu.

Kot predsednik c. kr. okrajnega šolskega sveta pa ne morem opustiti pripombo, da moram Vaše nastopanje v občinski pisarni in Vaše vedenje tamkaj kot najostreje graje vredno obsojevati. C. kr. okrajno glavarstvo Logatec, dne 4. februarja 1908. Ekel m. p.

Ali ne vzkipi človek od srda, ko prečita to razsodbo. S prva skoraj ni verjeti, da se je to v resnici dogodilo. Kaj takega bi bilo mogoče doli v Turčiji, a ne v Avstriji z ljudskim parlamentom. In to v istem času, ko je dobil Schwarz plemstvo, izdajajo njegovi glavarji take razsodbe. Ta slučaj brezdvomno nima primere. So že prezirala in izrabljala politična oblastva zakone v korist reakcionarnim strankam, a tako eklatantno grdo se še niso devali v nič.

Torej zabranil se je nadučitelju S. vpogled v volilni imenik in c. kr. okrajni glavar odobrava to. Kaj pa pravi § 24. dež. vol. reda. »Imenike mora občinski predstojnik v občinski pisarni pisar razgrniti vsakemu na vpogled. Istočasno je javno dati na znanje, da so se volilski imeniki javno razgrnili vsakemu na vpogled ter da se smejo osem dni od dneva izvršenega razgrajenja vlagati ugovori zoper nje.« Ali ni zakon tako jase, da je izključen vsak dvom. Vsak ima pravico pogledati v volilni imenik, naj je volilec ali nevolilec, torej tudi nadučitelj. Ali

mar ta po sodbi c. kr. okrajnega glavarja ni človek!

Kako more trditi c. kr. okrajni glavar, da nadučitelj S. ni volilni opravičenec za deželni zbor! § 10. »Volilno pravico v obče ima vsak svojevredni avstrijski državljani moškega spola, ki je dopolnil 24 leto svojega življenja ter ni izključen od volilne pravice. § 13. Poslanec volijo direktno vsi tisti občani, ki imajo po občinskem zakonu pravico voliti občinski zastop in kateri v občini s tremi volilnimi razredi spada v prvi in drugi razred.« Kdo pa voli v občinski zastop v I. razredu? § 1. 2. f. obč. vol. reda. »Nadučniki in viši učitelji občinskih ljudskih učilnic,« Zopet jasno povedano, da so nadučitelji volilni opravičenci. Kako pozna zakon c. kr. glavar, ki to zanika!

C. kr. okrajni glavar pritruje klerikalnemu županu, ki pravi nadučitelju izvršujočemu največjo državljansko pravico: »Vaše polje je v šoli, ne tukaj.« Ali nismo državljani po § 2. temeljnih državnih zakonov vsi enakopravni pred zakonom! Kaj pa je vendar učitelj! Naj vendar pove ta c. kr. glavar tam doli nekje iz Kočevja! Župan sme v svojem uradu slobodno očitati volilec sleparijo! In c. kr. glavar odkazuje nadučitelja na sodišče. Tam naj najde pravico in zadoščenje, ki mu ga sam noče in najbrže ne sme dati. To pač presega vse meje!

In ukor dobi volilec, ki se pritoži radi nepostavnega županovega poslovanja, od predsednika c. kr. okrajnega šolskega sveta. Kaj ima opraviti tu okrajni šolski svet! Nastopanje in vedenje nadučiteljevo v občinski pisarni je najostreje graje vredno. Zakaj! Ker dostojno, a odločno zahteva svojih državljanov pravic. In to grajo mu izreka c. kr. predsednik okrajnega šolskega sveta v osebi c. kr. okrajnega glavarja, ki je s svojo prisego zavezan varovati pravilno rabo zakona!

Dalje pač več ni mogoče! Kaj je storiti naprednim somišljenikom? Ali se naj vdajo klerikalnemu nemškemu vladnemu terorizmu. Nikdar in nikoli! Pazno moramo slediti postopanju c. kr. političnih oblasti in vsak slučaj oznaniti javnosti. Naprednih slovenskih poslancev pa je dolžnost, da protizakonita postopanja c. kr. uradnih oblasti ožigosajo v parlamentu.

J. N.

Volilni shod c. kr. okrajnega glavarja O. pl. Detele v Radovljici.

Hudobni jeziki so trdili, da nemškutarsko - klerikalni - vladni kandidat Detela ne bo priredil nobenega volilnega shoda, češ, da pri tako pisano kombinirani kandidaturi ne more sestaviti nobenega programa, s katerim bi zadovoljil svoje vnete, pestre volilce. Ali mož se je v vladni službi dobro izšolal in kot vodja radovljiškega političnega okraja je našel primerno pot, kako prirediti shod, da ne bo treba razvijati programa in dajati odgovora radovednim volilecem. Izpeljal jo je torej na sledeči način: Imel je navado, da je parkrat v letu prirejal svojim ožjim prijateljem čajve večere. Toda z vabili je bil jako izbiren in je le izbranim osebam odpiral svoje aristokratske dvorane. Proti temu seveda nimamo ničesar, ker to spada v njegovo zasebno življenje in lahko vabi kogar hoče. Toda sedaj, ko je proglasil svojo kandidaturo, so se razmere bistveno izpremenile. Napovedal je namreč za ponedeljek zopet čajve večer, na katerega pa ni povabil samo običajnih gostov-prijateljev, ampak je odprl na široko vrata svojega salona. Povabil je k sebi vse nemške uradnike, potem zastopnike (deloma predstojnike) vseh uradov (Slovenec), zastopnike učiteljstva in zastopnika redkih radovljiških nemškutarskih meščanov.

Odprla se bodo torej na široko vrata dvorane in notri bodo hitele množice različnih narodnih in političnih prepričan, nad njimi bo pa plaval duh triperesne Detele. Marsikoga bo omamili močeni vonj in nezavesten in nezaveden bo stal pozneje v politični borbi.

Popolnoma jasno nam je, kaj namerava c. kr. okrajni glavar s to prireditvijo. Pritegnil je k sebi v zadnjih trenutkih tudi slovenske uradnike, ki prej niso našli milosti pri njem. Kot političen šef hoče na uradništvu vplivati, da bi zastavilo zanj svoje sile. Ali je to politično pošteno? Ali se s tem strinja baron Beck, ki je zastavljal svojo besedo, da ne bo pustil vplivati na uradništvo, ampak mu pustil, kakor vsakemu državljanu, prosto politično prepričanje? In naše uradništvo? Mi smo

imeli in imamo še vedno trdno zupanje vanje, da bo obdržalo svojo politično samostojnost. Naj nikar ne mislijo oni uradniki, ki so pri tem čajvem večeru našli milost pred glavarjevim obličjem, da hoče ta ekskluzivni aristokrat ineti ožjega stika z uradništvom in meščanstvom. Ko bi bil to hotel, bi bil v dolgih letih svojega glavarjevanja v Radovljici to misel že davno lahko izvedel. Pritegnil jih je k sebi, ker potrebuje njihovih glasov, a po volitvi se bodo nebeska vrata zopet zaprla. Mi zapujemo popolnoma našemu uradništvu, ker smo ga že obilokrat videli pošteno in odkrito izražati svoje politično in narodno prepričanje. Glavarju Deteli pa dajemo dober svet, naj skliče javen shod, kjer bo lahko razvil svoj pisani program in žel primerno nezaupnico. Naše uradništvo naj pa pusti pri miru in naj si poišče drugih ljudi, ki bodo svoje narodno in politično prepričanje prodali za njegov mil pogled in skudelo — čajja!

Delegacije.

Dunaj, 10. februarja. Ogrska delegacija je imela danes plenarno sejo ter je razpravljala o proračunu ministrstva zunanjih del. Delegat Hollo je govoril o razmerju med Avstrijo in Ogrsko ter rekel, da je Avstrija vkljub gospodarski premoči ljubosumna na vsak korak, ki ga stori Ogrska v svojem razvoju. Avstrijski industrijski krogi se boje izgubiti ogrski trg. — Delegat Tnšk an je govoril hrvaško ter izjavil, da ni zadovoljen s sedanjo balkansko politiko. Za program balkanske politike je zahteval osvoboditev balkanskih narodov in avtonomijo Macedonije. Sekejski načelnik grof Eszterhazy je takoj odgovarjal, opozarjal na najnovejšo izjavo bolgarske vlade ter naglašal, da je naša balkanska politika prej kot slej v soglasju z Rusijo. — Potem je bil proračun sprejet, a ministru baronu Aehrenthalu se je izrekla zahvala, ker je sprejel madžarsčino med predmete za diplomatične izpite ter sploh priskrbel madžarsčini pravice tudi v zunanjih zadevah.

Ministrstvo za javna dela.

Dunaj, 10. februarja. V današnjem ministrskem svetu so se zaključila posvetovanja o tem, kakšni posli se naj pridele novemu ministr-

LISTEK.

Ljubezen Rončanove Klare.

VI.
(Dalje.)

Klarica je sedla in vzela malega Charlesa na kolena. Nekako ginjeno je ogledovala otroka, saj je bil sin onega moža, ki mu je bilo njeno srce brezmejno vdano. Nežno in z resnično ljubeznijo je otroka gladila lase in toplo ji je postalo v duši, prvič od ure, ko je postala žena Antona Hrasta.

Mali Charles se je dobro počutil pri Klarici. Nekaj časa se je še igral z njo, potem pa se je stisnil k njej in kmalu mirno zaspal. Klarica ga je položila na posteljo. Sklonila se je nadenj, kakor bi ga hotela objeti, a samo poljubu podoben dih je zadel njegovo lice. Potem je Klarica odšla.

Na hodniku jo je čakal Hrast z očitno nestrpnostjo.

»Ti si pa dolgo igrala pestunjo malega markija,« je rekel polglasno. Njegove besede niso bile samo občitanje, nego v še večji meri pritožba, da je moral toliko časa pogrešati svojo ženo.

»Nisem mogla prej oditi,« se je opravičevala Klarica, »otrok ni hotel zaspati.«

»Ne daj se zlorabljeti, Klarica,«

je zopet dejal Hrast. »Ti se ne poznaš teh aristokratov. Brezobzirni so in vsakega brezobzirno izkoristijo, kdor se da. Ti boš itak imela sitno stališče, ker sem jaz le uslužbenec četudi ne markijev, nego graščinski in zato te svarim.« In mehko je dostavil: »Pa nikar ne misli, da sem ti hotel s tem kaj očitati, dasi mi je bilo dolgočas po tebi.«

Klarica je že vedela, da Hrast ne mara ne markija niti njegove žene. Samo staro markizo je imel rad in ji je bil resnično vdan, največ vsled tega, ker njemu nasproti ni nikdar kazala aristokratke, nego občevala z njim povse prijateljsko. Marki in njegova soproga pa sta bila vedno visoka in sta v Hrastu videla vedno uslužbenca in to je Hrastu od nekdaj jezilo. Klarici ni bilo to prijetno. V svoji tajinstveni ljubezni do markija je želela, da bi bil tudi njen mož celi markijevi rodu in vdan in da bi imel vsaj nekoliko dobrohotne naklonjenosti do onega, ki ga je njeno srce ljubilo in občevalo.

Klarica je uvidevala, da tega ne doseže. Spoznala je bila v kratkih dneh, da je Hrast pravi sin knetskih staršev. V njegovih žilah se je pretakalo stoletno sovraštvo tlačanov do grajske gospode. Naj bi gospodoval na gradu kdorkoli — Hrast bi mu bil zvesto služil, a bi ga tudi iskreno sovražil, vsaj na dnu njegove duše bi tlelo tako sovraštvo. Klarica si je rekla, da bi Hrast sovražil tudi

najbližjega gospodarja, že zaradi tega, ker bi bil njegov gospodar.

Klarica je bila drugačne nature. Vzrasla je v svobodni imovitih hiši, v popolni neodvisnosti in vzgojena je bila v samostanu, kakor gosposka dekleta. Njem je bilo neumljivo, da more služabnik sovražiti svojega gospodarja samo zato, ker je služabnik, oni drugi pa gospodar.

To popolnoma različno čuvstvo vanje je vzbudilo v Klarici nekako hladnost do Hrasta, kajti videla je v teh Hrastovih lastnostih samo dokaz, da je njen mož še vedno kmetni človek, da je njegova civiliziranost samo zunanja, njegovo čuvstvo vanje in mišljenje pa še vedno brutalno, kar ji je bilo skrajno nesimpatično.

Z nobeno besedo ni izdala svojih misli. Bila je Hrastu vzorna žena, vedno ljubezniva, vedno pozorna, vedno skrbna. Niti najmanjša stvarica ni izdala, da je Klarica vse svoje življenje postavila na lažnivo podlago. Če je vročerkvni Hrast vseh tudi zapazil, da je Klarica hladna napram njemu, nikdar ni imel niti najmanjšega vzroka postati ljubosumen. To čuvstvo mu je ostalo popolnoma tuje. Vseh se je Hrastu pač dozdevalo, da Klarico nekaj loči od njega, a sodil je, da je to le njegova nezadostna izobrazba. »Prefina je, prenežna in preveč omikana,« je zavzdihnil sam pri sebi v takih trenutkih in se tolažil, da se ga Klarica sčasoma že privadi.

Gozdni paznik Juri je opazil vse to, kar je opazoval Hrast, a imel je boljše oči in treznejšo sodbo. Od poroke je prišel Juri samo dvakrat na grad. Vselej je ostal samo prav malo časa, nič več kot je bilo neizogibno potrebno. Tudi govoril je vselej le to, kar je bilo neizogibno potrebno. Nikdar ni ničesar opomnil, nikdar ničesar rekel. Samo gledal je kakor jastreb okrog sebe. Klarica se ga kar ni mogla navaditi. Nekako strah jo je bilo, če je uzrla pred seboj njegov trdi obraz in čutila na sebi njegove ostre poglede; vselej se ji je zdelo, da tli v teh pogledih nasprotje in grožnja. Skrbelo je je, da tajnost, ki jo je znala prikriti in utajiti svoji sestri in ki jo je znala prikrivati možu, niti na dnu njenega srca ni varno skrita pred Jurjevimi pogledi.

Pa, kakor je bila Klarica tudi razočarana od frivoine lahkostnosti, ki je vladala v krogih, v katerih je zdaj morala občevati, kakor jo je bolelo, da jo marki ne vidi, da je njen mož tako preprost in v svojem srečnem sirov, da se ga ne more privaditi ter da ji je Juri sovražen — na vse to je pozabila, kadar je mal Charles ovil svoji tolsti ročici okrog njenega vratu.

Ljubezen malega Charlesa ji je pridobila tudi ljubezen njegove matere. Markiza Helena je kmalu prišla do spoznanja, da je gozdarjeva žena pač rodom iz preproste knetske hiše, a da je izobražena in vzgojena bolje, kakor marsikaka aristokratka. Že da

je Klarica znala bolje francoski, kakor kranjske aristokratke, je naredilo dober vtisk, in ko sta stara gospa in markiza Helena videli, kako se je mali Charles zaljubil v Klarico, sta ji postali pravi prijateljci. Markiza Helena je kar cele popoldneve presegala pri Klarici.

»Čudno, da se tako razumeva,« je nekega dne menila markiza Helena. »Pravzaprav sva popolnoma različnega značaja. Jaz sem vesela in lahkomišelnja, vi ste pa resni tudi takrat, kadar ste veseli. To je sicer navidezno nemogoče, v resnici pa je tako. Jaz sem najbolj srečna, kadar na nič ne mislim, vi, Klarica, pa imate vedno težke misli.«

»Jaz — markiza! Motite se!«

»O ne! Nič se ne motim. Poznam vas zdaj in prepričana sem, da mnogo mislite in o resnih rečeh. Vprašala sem se že dostikrat, kaj bi moglo to biti, a ne najdem odgovora. Morda sem preveč površna in premalo bistroumna. A to je gotovo...«

Markiza se je nagnila h Klarici in ji zašepetala na uho:

»Nekaj nosite v sreč, česar ne čete nikomur razodeti.«

Klarica je zardela do las, a na srečo ni markiza Helena svojim lastnim besedam pripisovala nobenega pomena, jih izgovorila le, ker so ji slučajno prišle na jezik in vsled tega tudi ni zapazila, kak učinek so napravile te besede.

(Dalje prihodnja.)

stvu za javna dela. Novo ministrstvo se bo imenovalo »ministrstvo za javna dela« ter razpade v tri oddelke. Prva sekcija bo obsegala vse stavbne zadeve, razum gradnje pristanišč in vodotokov, kateri posli ostanejo pri trgovinskem ministrstvu. Druga sekcija bo obsegala rudarstvo, kakor je sedaj pri poljedelskem ministrstvu. Tretja sekcija bo posvečena pospeševanju obrti, nadalje dobi urad za patente ter obrtno šolstvo. Nemške stranke delajo po svojem odseku devetorice nekoliko ovir zadnji točki, da bi se namreč obrtno šolstvo vzelou nuenemu ministrstvu. Preden se novo ministrstvo popolnoma osnuje, na treba še več sej ministrskega sveta. Državnemu zboru se da kmalu prilika, da zavzame svoje stališče prot ustanoovitvi novega ministrstva, ki se aktivira že v začetku meseca aprila.

Zvišanje častniških plač.

Budimpešta, 10. februarja. Zaradi zvišanja plač častnikom se konflikt med obema delegacijama čimdalje bolj poostreje. Predsednik ogrske delegacije Barabas grozi z demisijo, ako bi prišla vlada pred delegacijo z načrtom za zvišanje plač. Včeraj je bila v tej stvari konferenca med ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem in ministrom Kossuthom. Konferenci je prisostvoval tudi predsednik Barabas.

Proti draginji stanovanj.

Budimpešta, 10. februarja. Osrednje vodstvo socialno - demokratične stranke je sklenilo, da odločno nastopi proti oduševanju pri stanarjih. Delavci so sklenili na velikem shodu, ako se ničesar ne ukrene, da bi se stanarina znižala, ne bodo 1. maja plačali stanarine, temuč se presele na ulice, in sicer se naselijo po najodličnejših ulicah notranjega mesta.

Balkanska politika.

Rim, 10. februarja. Vsled avstrijsko-ruske ljubosumnosti provzročene komplikacije v balkanskem vprašanju so zbudile v Rimu veliko vznemirjenje. Rusijo dolže, da se hoče polastiti Carigrada, dočim sumničajo na Ruskem Avstrijo, da si hoče s pomočjo novo projektovane železnice skozi Sandžak osvojiti Solun. Bati se je v najkrajšem času vojske med Rusijo in Turčijo. Turčija ima že v Macedoniji 100.000 (?) najboljših vojakov. Rusija očita Turčiji, da vsled nemškega vpliva daje povsod prednost Avstriji.

Apanaža srbskega prestolonaslednika.

Belgrad, 10. februarja. Mladoradikalci so se v skupščini pritožili, zakaj se ni prečitalo pismo prestolonaslednika, s katerim odklanja apanažo, niti drugo pismo, s katerim je preklial prvo. Predsednik Jovanović je odgovarjal, da je res dobil od prestolonaslednika pismo s prošnjo, naj ga sporoči skupščini. Raznesla se je vest, da je prestolonaslednik svoje pismo preklial, kar pa ni res. Predsednik je takoj sporočil prestolonasledniku, ko je prejel njegovo prvo pismo, da predsedstvo ne more vsebine njegovega pisma sporočiti skupščini. Obenem je opozoril prestolonaslednika na pot, po katerem more oddati svojo izjavo zaradi odklonitve apanaže. Nato je prestolonaslednik prosil predsednika, naj skupščini ničesar ne omeni o njegovem pismu. — Ministrski predsednik dr. Pašić je nato tudi potrdil, da se je prestolonaslednik res odpovedal svoji apanaži za tekoče leto, kakor je bil to storil že lani.

Zopet bombe na Ruskem.

Petrograd, 10. februarja. V politehničnem zavodu je našla policija pri hišni preiskavi v kleti devet bomb in štiri artilerijske krogle.

Pariz, 10. februarja. Iz Petrograda se poroča, da je carica našla na postelji mladega prestolonaslednika pismo smrtne obsodbe. V pismu se je gozilo tudi carju s smrtjo. Obenem so našli na raznih krajih palače 17 bomb, ki so bile med seboj zvezane z električnimi žicami. Vkljub policijskemu prikrivanju govori o aferi celo mesto.

Dogodki na Portugalskem.

Madrid, 10. februarja. V Lizboni je včeraj defiliralo mimo trupel kralja in prestolonaslednika v cerkvi sv. Vincenca nad 10.000 oseb, preden se je izvršil pogreb.

Kralj Manuel je nakazal 200.000 frankov za dosmrtno preskrbo rodbinam treh pri atentatu pone-dolžnem ustreljenih meščanov.

Politiki svetujejo kralju Manuelu popolno politično pomiloščenje, ako hoče razorožiti deželo ter si pridobiti srea prebivalstva.

„Slovenské jubileum.“

Pod tem naslovom pišejo »Narodni Listy«: »Letošnje leto se pripravljajo narod slovenski na velik svoj narodni jubilej, ki bo sodeč po pripravah pravi narodni praznik najmanjšega izmed narodov slovanskih v državi, najmanjšega in najslabšega na gospodarskem in kulturnem polju, ki vsled tega tudi najtežje in najboljstene prenaša centralistični pritisk nemški.

Leta 1908. poteče 400 let, odkar se je na Rašici na Dolenjskem rodil Primož Trubar, prvi pisatelj slovenski, propovedatelj in reformator, buditelj narodne zavednosti in pripadnosti k samonikii veji slovanski. Primož Trubar se je že kot kaplan in župnik po raznih krajih Štajerske in Kranjske jel nagibati k protestantizmu, ko pa je postal kanonik in prvi slovenski propovednik v Ljubljani, je jel javno oznanjevati protestantizem. (Umril je v prognanstvu na Nemškem v Derendingi l. 1586.).

Primož Trubar je bil glavni utemeljitelj slovenske literature, jezika, vse kulture, prvi zavedni oznanjevalec tega, kar znači Slovenec, a obenem Slovan, pripadnik velike celokupne rodovine slovanske.

Bil je prvi učitelj Slovencev, sestavil je prvi slovenski abecednik, uredil je slovenski pravopis, dal mu zakone, prvi je pisal slovenske knjige, v njegovem času pod njegovim neposrednim vplivom po njegovem duhu in trudu je bila v Ljubljani ustanovljena prva slovenska tiskarna.

Slovenec je Trubar preskrbel vse naboženske knjige — cerkveni obrednik, psalter, nove katekizme, duhovne pesmi, vse sveto pismo novega zakona (1582.) in prvi slovenski koledar.

Poznejši slovenski pisatelji so Trubarja dolga leta samo dopolnjevali in izpopolnjevali, gradeč dalje na temeljih, ki jih je on podal. Tako Sebastijan Krel, sprva sodrudiik a kasneje naslednik Trubarjev na propovedniški stolici v Ljubljani, Juri Dalmatin, Adam Bohorič, Jurišiči. dr.

Prve slovenske knjige je izdal Primož Trubar anonimno, tiskane so bile z nemškimi črkami v Tubingi, kamor se je zatekel slovenski rodoljub leta 1548., ko je moral bežati s Kranjskega. Z izdajanjem teh knjig je bilo toliko dela in toliko skoro nepremostljivih težkoč, da se je naravnost treba čuditi, kako je vse to delo in vse te težkoče zmogel en sam posameznik. Pomočnika pri tem delu sta bila Trubarju kancelar vrttembergškega vojvode Kranjec Mihael Tiffertus in vseučiliški profesor v Tubingi Matija Grbec iz Istre, znameniti prijatelj Lathrov in učenec Melanhtonov.

V Ljubljani se je pretekli mesec osnoval slavnostni odbor, ki bo priredil v velikem slogu slavnost štiristoletnice rojstva prvega slovenskega buditelja in rodoljuba. Predsednik tega slavnostnega odbora je dr. Ivan Tavčar, predsednik »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev«, podpredsednika pa sta dr. Fran Ilesič, predsednik »Slovenske Matice« in profesor Rajko Perušek, predsednik »Pisateljskega podpornega društva«. Za častnega predsednika je bil izvoljen poslanec Ivan Hribar, znani in pri nas popularni župan ljubljanski, za častno predsednico pa gospa Franja dr. Tavčarjeva.

Odbor »Društva slovenskih žurnalistov« je prejel povabilo mesta Ljubljane, da bi priredil v dneh Trubarjeve slavnosti svoj letošnji kongres v glavnem mestu slovenskem. Zato se je opustil prvotni namen prirediti letošnji kongres v Pragi.

Volišče v oštariji!

Deželni predsednik Božidar Schwarz je odredil, da ima biti drugo volišče v Ljubljani za deželnozbornske volitve v hotelu »Union«, torej v krčmi! To je škandal, ki nima primere!

Gosp. župan in poslanec Ivan Hribar je interveniral pri deželnem predsedniku, da bi umaknil svojo naredbo, a le-ta je ostal trdovraten. G. poslanec Hribar se je nato proti temu naravnost nečuvnemu ukrepu deželnega predsednika brzojavno pritožil na ministrskega predsednika, danes zvečer pa bo o tem famoznem činu gospoda Schwarza primerno spregovoril tudi mestni občinski svet!

Gospod Schwarz naj nikar ne misli, da ima opraviti z ljudmi, s katerimi se bo lahko igral, kakor se mu bo zljubilo! Ako hoče imeti vihar, naj ga ima, a jamčimo mu za to, da bo s tem viharjem sfrčal iz dežele kakor bilka tudi velemožni gospod Božidar Schwarz sam!

Svaka sila do vremena!

Sedaj je mera nasilsteu in krivic, ki jih je zagrešil, polna in prične se proti njemu neizprosen boj, ki ga je izval, borba, katere posledice bo nosil sam!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 11. februarja.

— **Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo** je imelo že dne 22. januarja t. l. zborovanje, na katerem sta se gospoda dr. Ivan Tavčar in dr. Karel Triller enodušno proglasila deželnozbornski kandidata za Ljubljano. Odbor zaupnih mož krakovsko-trnovske organizacije za volilno dobo, ki šteje 30 mož, je imel včeraj polnoštevilno obiskani volilni sestanek, na katerem se je preračeval imenik volilcev in se je med zaupnike razdelilo podrobno agitacijsko delo. V temeljitih in stvarnih govorih se je razpravljalo o politični konstelaciji in se je proglasila za ves okoliš parola nastopati odločno za oba kandidata ter s tem zasvedočiti narodno disciplino.

— **Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani** priredi za svoj okoliš volilni shod, ki se bode vršil v nedeljo, dne 16. februarja točno ob 4. uri popoldne v gostilniški dvorani gosp. Antona Steinerja na Opekarski cesti št. 25. Oba deželnozbornska kandidata za Ljubljano, gospod dr. Ivan Tavčar in gospod dr. Karel Triller, se udeležita tega shoda in se bodeda kot kandidata volilecem predstavila. Somišljenikom so se razposlala vabila na ta shod.

— **Glavni sestanek.** Prebivalci okraja Sv. Jakoba združeni z okrajema Trnovo in Krakovo prirede v četrtek, dne 13. t. m. ob polu 8. zvečer v steklenem salonu pri Česnovarju na Dolenjski cesti glavni sestanek v obrambo svojih gospodarskih koristi. Na sestanek so vabljeni gg. državni poslanci in župan Ivan Hribar ter vsi občinski svetniki. Vsa naj pusti v nemar osebne mržnje in politično strast ter naj se shoda udeleži. Gre se za gospodarski obstanek omenjenih okrajev.

— **Okrajni glavar Detela v Radovljici** je že pričel svoje politične konference. V nedeljo ga je počastil osebno tržiški župan Mally, vulgo Boncelj, s katerim sta potem zbrala nekaj nemških bratev, da so se na medvedovo kožo primerno gostili. Naj bi se že vendar odprle oči nekaterim neodločnim Slovincem, ki imajo le iskrico narodnega prepričanja v sebi, da odločno zavrnejo to nenaravno, nemškutarsko družbo in oddajo svoje poštene slovenske glasove poštenemu slovenskemu kandidatu dr. Vilfanu!

— **Večni deželnozbornski kandidat Janez Lavrenčič iz Vrhpolja na Vipavskem** se ta teden ponuja po idrijskem sodnem okraju, da bi njegova volili deželnim poslancem. Usiljuje se tako kmetom, kakor cigan vsiljuje kmetu svojega mršavega konja. Obljubljuje vse kmetom, kriči na vse grlo, toda kmetje se kaj malo zmenijo za vse njegovo kričanje, ker dobro vedo, da je le malo verjeti Janezovim obljubam. V idrijskem okraju bo dobil le malo glasov, in če bi ga idrijski volilci tako poznali kakor Vipavci, bi se šele tista peščica, ki bo zanj glasovala, obrnila od tega Absolona s prepričanjem, da je od klerikalne stranke le drugo izzivjanje, ko so tega čestila 4. božje zapovedi postavili kandidatom. Pričakovati je, da se vključ vsem pritiskom dvigne proti tej kandidaturi vse, kar v vipavskem in idrijskem sodnem okraju še in že čuti samostojno. Častna dolžnost vseh zavednih volilcev je, da primerno odgovore klerikalni stranki in njenejn žalosnemu kandidatu.

— **Srbski list o razmerah na Kranjskem.** Belgradski »Slovenski Jug« je priobčil v svoji zadnji številki člančič o političnih razmerah na Kranjskem s posebnim ozirom na deželnozbornske volitve. V člančiču pravi pisec med drugim: »Na Kranjskem, kjer je samo 4% nemškutarjev (Nemcev in ponemčenih Slovincov), volijo Nemci enajst (torej tretjino) poslancev v deželni zbor v Ljubljani. Baš se vrše priprave za nove volitve za deželni zbor na Kranjskem, ki bodo koncem meseca februarja. Ta novi deželni zbor ima sestaviti nov volilni red, ker je sedanji že zastarel. Po tem volijo veleposelniki, katerih število ne dosega niti stotine (in to so po večini Nemci) deset poslancev, a vse drugo prebivalstvo (okoli 500.000 duš) voli samo 25 poslancev. Kandidati so že povsod postavljeni. Med temi kandidati so klerikalni, napredni in c. kr. vladni. Kakor je bilo pričakovati, se je združilo vse proti elementom napredka in prosvete, ker je to v interesu internacionalnega rimskega imperializma in dunajske germanizatorske politike. Ako se izvede volilna prenova, bodo imele od tega največ koristi kme-

čke občine, kar bi bilo prav, ako bi bil sloveski narod politično zrel in ako bi ga ne terorizovala fanatična duhovščina v spovednici.«

— **Tako dela »narodna« duhovnik!** Na deželni meščanski šoli v Celju, tako se nam poroča, poučuje kooperator in nemški pridigar, Slovenec dr. Matija Slavič. Ta »narodna« duhoven je pedagog posebne vrste. Slovenskemu dečku, ki le malo še ume nemščine ter temu gospodu na nemško vprašanje ne more točno odgovoriti, zabrusi v obraz klasičen stavek: »Du windischer Trottel, wenn du nicht deutsch kannst, warum gehst du dann in eine deutsche Schule!« Mesto, da bi mu pomagal v materinem jeziku, pa ga pita s tako posvko. — Ali je mar dr. Slavič že pozabil slovenščino, odkar je »nemški« pridigar v Celju in katehet na tamošnji deželni, Slovincem namerjeni meščanski šoli, kjer se s slovenščino sploh prav po mačehovski ravna?

— **Dr. Breschar in — celjski »studentenheim«.** Piše se nam iz Celja: Vladni upravičel celjskega okr. zastopa dr. Breschar, naklonil je, kakor ste to že poročali v svoji 33. številki z dne 8. februarja t. l., nemškemu »studentenheimu« v Celju izdatno podporo. — V celjskem »studentenheimu« ni nobenega slovenskega dijaka, ampak le nekaj nemčurjev; sicer se pa tu nabirajo študenti iz samih dežel izvan Štajerskega! Ta »studentenheim« je pravi refugij drugod propalnih dijakov. Zdaj pa vprašamo: Kako pride slovenski okraj Celje do tega, da se z njegovimi novci odpira ta janičarski zavod? To je že višek razpisnosti ter skrajne izzivanje slovenskega našega življa!

— **Srednješolske vesti.** Z začetkom 2. semestra 1907/08 so dodeljeni v službovanje na nemško gimnazijo v Ljubljani s l. drž. gimnazije profesorja Aleksander Pucsko in šolski svetnik Alfonz Paulin ter prvi učitelj istotam dr. Rudolf Rothaug. Profesorji iste gimnazije dr. Franc Riedl, dr. Josip Tomlinšek in dr. Alfonz Levničnik bodo poučevali v 2. semestru 1907/08 na obeh imenovanih gimnazijah. Za suplenta na nemško gimnazijo sta imenovana prof. kandidata Nemea Ivan Hille in dr. Josip Bischerhof, zadnji kot namestnik obolelega šolskega svetnika Slovenca Pavlina.

— **Imenovanje.** Predsednik okrožnega sodišča v Rovinju Fran Dukič je imenovan za podpredsednika deželnega sodišča v Trstu.

— **Župan Hribar** se je mudil te dni v Sarajevu. »Slovensko omizje« ga je pri prihodu in odhodu prisrčno pozdravilo na kolodvoru ter priredilo njemu v čast dobro obiskan družinski večer.

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj (ne par) se uprizori prvič tridejanska drama »Zlato runo« spisal Stanislav Przybylski z gospo Borštnikovo in gg.: Dragutinovičem, Danilom, Nučičem, Toplakom in Povhétom.

— **Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani** opozarja svoje člane, da pravni svet uraduje vsako sredo zvečer od 6. do 7. zvečer v »Narodnem domu«, pritičlje na levo v prostorih trgovskega društva »Merkur«.

— **Iz obrtniških krogov.** Kakor je čitati v poročilu »Slovenskega Naroda« je »Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani« ustrezajoč mnogostranski želji ustanovilo za svoje člane pravni svet. V resnici je ta društvena naprava za obrtnike izredne praktične važnosti, zlasti radi tega, ker društveni člani dobivajo brezplačno vsakovrstna pojasnila in navodila. Že takoj prvi dan te ustanove se je precejšno število članov v raznih zadevah oglasilo v društveni pisarni trgovskega društva »Merkur«, in se jim je dalo pravni pouk in svet v zadevah, ki so za obrtnike velike važnosti. »Slovenskem obrtniškem društvu« se je posrečilo pridobiti za vsako stroko po enega go-spoda, ki so z poštvrtovalnostjo pokazali svojo naklonjenost obrtnemu stanu. Vsled tega ni dvomiti, da se ne bi obrtniki posluževali te ugodnosti v polni meri in »Slovensko obrtniško društvo« si bode s to napravo pridobilo izredno veliko število članov. Ker se pa delokrog društva razteza na celo kronovino Kranjsko in ima pravico ustanavljati povsod na Kranjskem svoje podružnice se tem potom pozivlje zavedte obrtnike, zlasti v krajih, koder je precejšno število obrtnikov, da si ustanove podružnico »Slovenskega obrtniškega društva«, katerega namen je, skrbeti za povzdigo strokovne in splošne izobrazbe obrtnega stanu ter zastopati in pospeševati koristi in splošne interese. Društvo hoče združiti obrtnike in priboriti jim vpliv in veljavo v javnem življenju. Vsled tega pozivlja vse one obrtnike, ki bi radi pristopili k društvu, da potom dopisnice namerjajo svoj pristop. Zunanji obrtniki pa, ki želijo, da društvo ustanovi podružnico, naj se obrnejo na

društvenega tajnika gosp. Engelberta Franchettija, Sodniške ulice št. 2.

— **Faksimile celotnega Prešernovega rokopisa.** Omenili smo že (prim. tudi današnji inserat!) da namerava Blasnikova tiskarna potom subskriborje izdati natančen posnetek Prešernovega lastnoročnega rokopisa njegovih »Poezij« kakor ga je leta 1846. priredil pesnik za izdajo in predložil cenzuri. Ta rokopis se je našel pred 8 leti v Blasnikovi tiskarni; izvrstno je ohranjen, s Prešernovimi lastnimi korekturami in celo z opazkami stavca, ki je stavil knjige. Na pristrani so uradni pripiski v cenzuri, lastnoročni podpis zloglasnega tedanjega cenzorja Pavška (»Pauschek«). Ves ta rokopis, obsegajoč 168 strani lastnoročne Prešernove pisave, se izda do Velike noči t. l. v do pičice natančnem posnetku izvirnika, z vsemi prepiski, celo s Prešernovim pečatom, tako da bo že izurjenemu očesu jedva mogoče izpoznati, da nima pred seboj originala. To bo publikacija, kakor je slovensko in jugoslovansko knjištvo še ni imelo, prava specialiteta, važna za ljubitelja in raziskovalca Prešerna najprikladnejša za darila. — Cene izvoda (s platnicami iz svinjskega usnja in s priloženim informativnim uvodom, ki ga spiše dr. Jos. Tomlinšek) bo 20 K. — Ker je od uspeha subskriborje odvisno vse podjetje, naj se izvolijo naročniki oglasiti do 20. februarja t. l. z dopisnico pri Blasnikovi tiskarni (Ljubljana, Breg), ki pošlje na željo tudi prospekt in vzorec posnetka na vpogled.

— **Dragotin Kette v češkem prevodu.** Jaromir Borecký je priobčil v zadnji številki »Slovenskega Prehleda« živopis pesnika Dragotina Ketteja s prevodi nekaterih njegovih pesmi. Zlasti izborno so mu uspeli prevodi pesmi »Francetu Prešernu«, »Natakarica« in »Na očeto-tem grobu«.

— **Odbor za »Trubarjevo proslavo«** ima v petek dne 14. t. m. ob 6. zvečer sejo v posvetovalnici na magistratu. Prosimo gospode odbornike in cenjene dame odbornice, da se te seje zanesljivo udeležijo.

— **Akademija.** V nedeljo 16. t. m. ob 8. zvečer je v »Mestnem domu« tretje vsenčilsko predavanje v tem tečaju. Predava profesor na zagrebškem vseučilišču g. dr. Gjuro Šurmin o predmetu »Slovenoi i Hrvati u prvoy polovini XIX. vijeka«. Vstopnina 20 v za osebo, dijaki in delavci prosti.

— **Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih.** Odbor mednarodnega kongresa proti tuberkulozi v Washingtonu imenoval je odbornike-zdravnike deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih na Kranjskem deželne vlade svetnika dr. Fr. Zupanca in mestnega zdravnika dr. Demetra viteza Bleiweis-Trsteniškega za člane narodnega odseka za Avstrijo.

— **Ali je davica ozdravljiva?** Od zdravniške strani smo prejeli naslednji dopis: Zelo je obžalovati, da občinstvo tako malo ve o napredkih in pridobitvah medicinske vede. Pred kratkim pripelje k meni kmetič svoje sedemletno dekletce, kateremu so po hudi davici otrpeli razni udi, med temi tudi nebo, tako da sedaj prav nerazumljivo govori in težko požira. Ko pojasnim možu, da se te vrste otrpnenja kmalu in popolnoma izgube, popraša me začuden: »Kaj imate sploh kako zdravilo proti davici? O Božiču so mi za njo oboleli vsi otroci in trije mlajši z njimi petletni dečko, bili so tekom dveh dni mrtvi.« Kako je bil mož začuden, ko mu povem, da imamo v cepivu proti davici izvrstno sredstvo in da je pomoč gotova, če se to cepivo rabi že prvi dan, da pa je tudi še drugi in tretji dan obilo upanja na popolno ozdravljenje. Dejal je, da mora to takoj povedati vsem sosedom in naprositi tudi župnika, da o tem oznani v cerkvi. Kmetič stanuje v neposredni bližini Ljubljane. Če bi bil takoj poklical zdravnika, bi mu danes živeli še vsi otroci, tako tudi petletni sinko, za katerem posebno žaluje. — Ta slučaj naj bi bil vsem v vspodbudo. Poklicani činitelji naj podučujejo občinstvo o pridobitvah zdravstvene vede, tako tudi o ozdravljivosti davice ali vratnice, ki je izgubila vso svojo grozo, od kar uporabljamo ce-pivo.

— **Redne skušnje moškega in ženskega pevskega zbora »Glasbene Matice«** so se zopet pričele in sicer so skušnje moškega zbora ob ponedeljkih in sredo od 8. do 9. zvečer, skušnje ženskega zbora pa ob sredo in sobotah od pol 6. do pol 7. Pevo in pevke, ki bi radi na novo pristopili k zboru, se pri tej priliki vljudno vabijo. Pevski zbor »Glasbene Matice« se pripravlja za izlet v Zagreb, kateri pa je odvisen od števila na novo pristopivših članov in od rednega obiska skušenj.

— **Kmečki ples.** Političnega gospodarskega in izobraževalnega dru-

štva sa vodmatski okraj" je sijajno upel. Vsi prostori Pavškove gostilne so bili prepolnjeni in mnogo občinstva se je moralo vrniti, ker ni našlo prostora. Gotovo je privabila toliko posetnikov okolnost, ker so vse veselice tega društva pravi družinski večeri, in katerih vlada pravo prijateljstvo in pristni demokratiški duh. Mojskro aranžirana svatba bi imponovala marsikateremu gledališkemu režiserju! Seveda uprizoriti se pa kaj takega da le pri tako požrtovalnih članih, posebno pa še pri takem požrtovalnem narodnem ženstvu. Preteklo soboto smo se lahko prepričali, kako izredne simpatije uživa društvo in to naj bo v vzpodbudo agilnemu odboru za nadaljnjo delovanje.

Novo društvo. Ustanovila se je v Ljubljani „Sekcija Ljubljana zveze avstrijskih sodnikov“.

Ljubljansko učiteljsko društvo je darovalo namesto venca na grob ravnatelju Franu Raktelju 20 K za učiteljski konvikt.

3. in 4. številka „Svobode“ izlete skupno radi raznih neprilik šele 18. t. m.

Godbeno društvo za Ljubljano in okraj je izvolilo na včeršnjem rednem običnem zboru naslednji novi odbor: Jakob Gorjanc, predsednik; Sigmund Wohlfahrt, podpredsednik; Josip Stark, Anton Svoboda, Adolf Krušič, Karl Bitsch, Vaclav Tulah, Josip Kašparek, Anton Klier obdorniki; Josip Mechúra in Miroslav Zelinka, namestniki; Anton Jakhl, Franjo Vesely in Karel Kučera v kontrolno komisijo.

Prostovoljno gasilno društvo v Kamniku. Na običnem zboru, katerega sta se udeležila tudi g. župan in g. prvi svetovalec, so bili izvoljeni v odbor gg.: Josip Fajdiga, načelnik; Ivan Jašovec, namestnik; Ivan Karolnik, tajnik; Fran Žerovnik, blagajnik; Ivan Bahel, vodja plezalcev; Egidij Lampič, vodja brigadničarjev; Mat. Iskra, vodja; Lenarčič, Strle, Cimbar, obdorniki. C. kr. avstrijski „Feniks“ je društvu za izbornu delovanje pri dveh požarih Podgoro daroval 50 K, za kar mu je bila izrečena zahvala.

Dobra prijateljica je 28letna Marija Kosirnik iz Smarce pri Kamniku. Neki znanci je prodala v Gorici za 100 K raznega blaga, potem jo pa ubrala domov. Ko se je vrnila v Gorico, so jo prijeli.

Tečaj za molžo na Grmu. Na kmetijski šoli na Grmu se vrši ravnomar z učenci praktičen tečaj za molžo. Učence navaja v molži Cerkovnik iz Trstenika, rodom Bohinjec.

Postojnski vodovod je zopet odprt za dovoljenje deželne vlade. Ker so sedaj vse nedostatki odstranjeni, je upati, da Postojne ne obišče več legar.

Roko si je zlomila 14letna Franca Skok iz Šmarji pri Il. Bistrici. Morala je v bolnišnico.

Državna subvencija. Komisija za pogozdovanje Krassa je za leto 1908 dobila 30.000 K državne podpore.

Častno občanstvo je podelil obč. zastop v Sežani gosp. dr. Gustavu Gregorinu, odvetniku v Trstu.

Lepo hrastovo deblo so pripeljali pretekli teden s šestimi pari volov na Prestranek. Hrast je 10 metrov dolg ter ima okroglo stesano 1 meter premera. Neobtesan je imel še pri 7 m višine 1 m 80 cm premera. Hrast je posekan na cesarskem prostoru tik orehovske ceste ter namenjen v Aleksandrijo.

Umrli je dne 7. februarja gospod Blaž Čebul, umirovljen učitelj, na Bregu pri Polzeli v Savinjski dolini, po daljši bolezni v 82. letu svoje starosti. Rajnik je bil stari oče gospe soprogi gosp. ravnateljca „Zadruga zveze“ v Celju, Fr. Jošta. To je v teku par tednov že tretji slučaj smrti v obitelji gosp. ravnatelja Fr. Jošta. Odkrito naše sočaljke.

Izginil je iz Maribora trgovec Krapek, bivši fotograf. Zapustil je v Mariboru same upnike ter seveda tudi dolg.

Zastrupila se je v Mariboru 19letna Ivana Stanek, hči sprevednika. Pila je razstopno užigalnih kapic. Vzrok samomora je, ker je dekle zapustil ljubimec in ker je pričakovala nasledkov svoje ljubezni.

Obesila se je v Beljaku kuharica Ana Temesl. Ko so jo našli, je bila že mrtva. Zmešalo se ji je. Živela je ločena od moža, kar ji je do skrajnosti zagrenilo življenje.

Ženski zbor pevskega in glasbenega društva v Gorici priredi v soboto, dne 15. februarja v dvorani „Trgovskega doma“ pevski večer s plesom.

Obsojen jetnikar. Dne 13. septembra 1907 dostal je France Blaznik s Kranjskega večletno kazen v gradnjaški kaznilnici. Ko je šel na postajo v Zagraj, da se odpelje do-

mov, vrgel je nekaj tobaka čez sid na jetnišnično dvorišče, pri čemer ga je zapazil jetnišničar Antonio Martellessa iz Pradiziolo pri Červinjana ter ga hotel zopet odpeljati v zapor. Blaznik je zbežal, pasnik pa za njim; ko ga je dočel, ga je udaril s sabljico po levem kolenu in ga močno ranil, tako, da Blaznik ni bil pol-drugega meseca za nobeno delo sposoben. Na okrožnem sodišču goriškem je bila v soboto razprava proti vročerknemu jetničarju, obtoženemu radi težkega telesnega poškodovanja. Obsojen je na mesec dni zapora in na poravnavo sodnih stroškov; Blaznik naj si išče pa odškodnino civilnim potom; ker je pa obsojen brez vsakega premoženja, nima se ničesar nadejati.

Trgovsko izobraževalno društvo v Trstu sklicuje za sredo, dne 12. t. m. ob 9. zvečer v svoje društvene prostore (ulica S. Francesco št. 2) shod članov in interesentov. Na shodu bo poročal dr. Rybač o vprašanju „Kaj je storiti proti žuganju bojkota naših jestvinčarjev?“ Shod bo velikega pomena, saj se gre za zadevo, velevažno za našo narodno stvar.

Podjetni tatovi. V Fari v Farlanji menda pač vse krađe, staro in mlado. V enem letu je bilo tam pokradenih nič manj nego 800 kokoši. Najmenitnejše pa je, da ne morejo dobiti nobenega tatu, ker je najbrž toliko tatov, da sploh ni ljudi, ki bi jih mogli iskati.

Samomor duhovnika. V vlakcu med Bologno in Ferraro se je ustrelil 42letni Henrik Weber, duhovnik pri Sv. Martinu pri Celovcu. Možu se je zmešalo. Našli so pri njem 6000 lir.

Na potovanju ponesrečil. Ko je prišel včeraj Lloydov parnik „Danubio“ v Trst, so zapazili, da manjka na njem enega potnika in sicer 72-letnega trgovca Josipa Kurzoka iz Zadra. Mož se je lotila morská bolezen in ko se je ponoči najbrž preveč sklonil čez krov, je padel v morje. Njegov sin je vseučiliščnik.

Slovenci v Ameriki. — Umrli je v Melrosu 64letni Jos. Kraker doma iz Semiča. V Ameriko je prišel leta 1862. kot revež, a umrl je kot bogataš. — Ustrelil se je v Evelethu slaboumni P. Fink. — V rudniku se je ubil v Bridgepsku Josip Mirtič, doma iz Jame pri Dvoru na Dolenjskem. — V Eveletu je ubilo v rudniku 19letnega Jos. Možino, doma iz Polce pri Višnji gori, v Hermintju pa Mat. Florjančiča, doma iz Loč pri Poljčanah na Štajerskem.

Izgubila je g. M. Ž. šolsko izpustnico. Najditelj naj jo blagovoli poslati v Sp. Šiško št. 173.

Slovanska Čitalnica v Mariboru opozarja še enkrat na umetniški koncert, ki se priredi v soboto, dne 15. svečana ob 19. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. Mariborsko občinstvo se zelo zanima za koncert, kakor se vidi iz pol, ki leže pri g. urarju Fr. Burešu in v Cirilovi tiskarni. Prva mesta so že davno razprodana. Umetnika Jan Buchtele in Julij Bochniček-Laubner sta nastopila turne po Češkem in iz vseh strani dohajajo zelo laskava poročila o njihnih koncertih. — Jan Buchtele, virtuoz na gosli, je rojen v Pisku na Češkem leta 1874. Deček siromanih staršev, je pokazal izredno godbeno nadarjenost in se je izobrazil v praškem konservatoriju, v Lütichu in Parizu. Število koncertov tega umetnika je že nebrojno, a vendar še Slovencem ni posebno znan, ker je nastopal umetnik dosihdob le po Francoskem, Nemškem, Holandskem, Laškem, v Belgiji in na Angleskem. V Mariboru stopi umetnik prvič na slovenska tla. Odbor »Slovanske Čitalnice« v Mariboru je prepričan, da bodo Slovence ravno tako očaral s svojo briljantno tehniko, čisto intonacijo, okusnim prednašanjem in posebno s svojim klasičnim mirom, kakor izobraženo umetniško občinstvo svetovnih mest. V umetniškem programu se blišče imena Bach, Mozart, Beethoven, Wieniawski, Paganini, Smetana, Dvořák, Čajkovskij, Bazzini, Simonetti, Sladkovskij itd.

Prijazni vinski bratci. Rudolf Cerovšek in Karel Blatnik iz Ježetincev na Štajerskem sta pila skupaj, se ljubezensko objemala in poljubovala. Ko je ljubezen priklopila do vrha, sta se stepla tako, da bo Cerovšek sedel 13 mesecev v ta namen. — Tudi Ivan Krebs in Ivan Pahernik iz Jedlonka na Štajerskem sta skupaj popivala. Ko sta bila pijana, sta se začela metati, pri čemer je pa prišlo do preira, kdo je močnejši. Pahernik je bil močnejši, pa je zato Krebs svojo premajhno moč podprl z noževimi sunki. Zato se bo pokoril 3 mesece.

Zakaj se kmetu slabo godi? Nemalo radi tega, ker meče denar proč za nepotrebne reči. V Biljah na Goriškem je hodil okoli neki čuden človek, ki je nosil s seboj Kristusa in zvonec. Zvonil je in nabiral denar za neko cerkev na Dunaju. Nabral je

samo v Biljah nad 100 K. Gorostasna ta neumnost našega ljudstva! Če bi prišel pobirat kdo v Bilje za kako dobro slovensko stvar, smo prepričani, da bi ne nabral niti polovice tega; a kaj še, niti tretjine ali pa sploh ničesar! Ker je pa tuje zvonil in Kristusa kazal, so pa prejemni ljudje vrgli proč kar 100 K. Vsled take neumnosti trpi naš kmet. Pesti dviga pa proti nim, ki so se trudili in se trudijo zanj!

Za Ciril-Metodov ples v Trstu, ki bo v soboto, dne 15. t. m., so poslali našemu listu iz Trsta 10 vstopnic s prošnjo, da jih razpečamo. Pozivamo narodno občinstvo, da pokupi teh 10 vstopnic uvažujoč, da je čisti prinos navedene prireditve namenjen »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Te vstopnice je dobili v uredništvu »Slovenskega Naroda«, in sicer po 2 kroni komad.

Glavni dobiček srbske državne loterije je zadel bančni uradnik Ivan Molena na Reki. Kupil je srečko, ki stane 10 dinarov, zadel pa je glavni dobiček, ki znaša 100.000 dinarov. Večjo vsoto denarja je našel g. Jakob Flirin, gostilničar, posestnik in mesar v Mengšu v svoji gostilni. Ker se misli, da je to vsoto izgubil najbrže kak tuj sejmar, se izgubitelj pozivlja, da se zglati v zgoraj imenovani gostilni, da dvigne svoj denar.

Obrotna nadaljevalna šola v Kamniku. Za zastopnika naučne uprave v šolskem odboru obrtne nadaljevalne šole v Kamniku je imenovan za ostalo funkcijsko perijodo t. j. do konca leta 1908, okrajni komisar dr. Leopold Žužek pri okr. glavarstvu v Kamniku, ker je okr. komisar Franc Lazarini poklican k dež. vladi.

Samega sebe je kaznoval. V Kotočah pri Celovcu se je skregal hlapec Simon Caroli z gospodarjem. Ves jezen je šel v gozd, kjer je ostal 7 dni in 7 noči. Še le po preteku tega časa so ga našli vsega ozblega in že skoraj brez zavesti. Caroli ima od mraza rane po obrazu, rokah in nogah in je malo upanja, da bi okreval.

Pogorela je parna žaga neke laške firme v Belem mostu na Koroškem. Velika nevarnost je bila za bližnja tovarna skladišča Južne železnice, ker je hud veter nesel goste iskre ravno tja.

Vlak je povozil na Zidanem mostu lampista Fr. Obržana, ki je dobil tako hude rane, da je kmalu umrl v celjski bolnišnici.

Mednarodna panorama pod Trančo ima ta teden razstavljeno slavno »matuško« Moskvo z opevanim Kremljem. Druga ruska prestolnica mora zanimati vsled svoje zgodovine vsakega Slovana, a nudi nam tudi res obilico monumentalnih zgradb, krasnih spomenikov, razkošnih cerkev itd. Ogledamo si tudi vse krasote v notranjosti Kremlja.

V panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod »Narodno kavarno« vidimo ta teden prekrasno Avstrijsko Riviero. Iz Trsta potujemo po Istri kakor v Piran, Poreč, Portorose, Rovinj, ter pridemo v Dalmacijo, v Zader, Split, Dubrovnik. Serija je prav izbrana in jo je zlasti šolski mladini najtopeje priporočati.

Drobne novice.

— **Podržavljenje dunajskega konservatorija** je zagotovljeno ter se kmalu izvrši.

— **Velika deputacija iz Bosne in Hercegovine** je prišla včeraj na Dunaj, da sporoči svoje želje delegacijam. Člani deputacije so bili v pestrih narodnih nošah.

— **Vojvoda morilec svojega očeta.** V državi Kentikij je vojvoda Hargis ustrelil svojega očeta, ker mu ni hotel dati denarja za zapravljivo življenje.

— **Bolezen županu Luegerju** se je zopet shujšala. Potrla ga je znova influenza, da mu želodec ne prenaša skoraj nobene hrane.

— **Obesili so v Marmoros-Sigetu** Žida Husa, ki je izvršil z nekim Mihalko znani poštni rop. Mihalko je cesar pomilostil, a Hus je še pod vislicami klical Boga za pričo, da je nedolžen.

— **Dva vlaka sta trčila skupaj** pri Neudorfu na Nemškem. Dvanajst oseb je ranjenih, med njimi dve smrtno.

— **Nesreča na morju.** Blizu Amsterdamu se je zadel nizozemski parnik »Boudel« v ladjico »Fischer«, ki se je potopila z 8 osebami.

— **Ruski general Eberhard** pride koncem t. m. z dvema vojnima ladjama v Italijo, da izroči kralju carjevo pismo.

— **Spomenik pokojnemu prestolonasledniku Rudolfo** postavijo kolonisti v Maglaju v Bosni v spomin na njegov obisk pred 20 leti.

Razne stvari.

* **Zaradi Kristusovih besed** je pretepel brata. V neki župniji blizu Hala na Nemškem je naročil neki posestnik pri lastnem bratu, ki je kolar, tovorni voz, a ga še ni plačal. Nedavno je bil brat-posestnik pri pridigi, ko si je župnik slučajno izbral za predmet svoji pridigi besedilo iz sv. pisma: Ako si dolzan svojemu bratu, idi in plačaj. Posestnik je mislil, da ga je njegov brat-kolar očrnil pri župniku, da mu ni plačal voza. Sredi cerkve je opsoval župnika in brata, nato pa stekel naravnost v delavnico svojega brata ter ga neusmiljeno pretepel, ne da bi mu povedal, zakaj ga bije. Kolar je izvedel šele od ljudi, ki so bili v cerkvi, zakaj je bil tepen.

* **Ribiži dež.** V Tesaliji blizu grške meje so imeli nedavno nenavaden prizor. Po hudih nalivih je bila cela pokrajina posejana z ribami. Nekatere ribe so bile še žive, med njimi so bile celo po 12 do 16 kg težke. Kmetje so jih nabrali nad 600 kg. Zagotvetka je bila kmalu rešena. Morski vihar, ki je vzdignil v zrak velik vodeni stolp obremen z ribami, je zanesel ta stolp 20 km od morskega nabrežja ter se spustil na zemljo v obliki pretrganega oblaka.

* **Dvanajst božjih resnic** je postavil antisemitski hrvaški list »Putnik«. Te so: 1. Car vlada širom sveta. 2. Papež blagoslovlja obadva. 3. Vojak služi za vse tri. 4. Odvetnik rubi vse štiri. 5. Pop poje za vseh pet. 6. Fratra živi vseh šest. 7. Lekar na zastruplja vseh sedem. 8. Zdravnik dere vseh osem. 9. Grobar koplje jamo za vseh devet. 10. Kmet brani vseh deset. 11. Žid vara vseh enajst. 12. Smrt umori vseh dvanajst.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Lovsko družbo napadel. Dne 8. decembra m. l. je bila v Zajčevi gostilni v Soteski lovski družba, ki je med 7. in 8. uro odšla. Te loyce je psoval 18 let stari Janez Pengal, zidar iz Pšate. Lovci so se nato vrnili proti gostilni, spremljal jih je gostilničar Ivan Zajc. Med tem časom se je pa Pengal oborožil z nožem in za nekim orehom čakal na družbo. Ko se je ta približala, je skočil Pengal iz drevesa in vsekal proti Zajcu ter ga zadel nad levo oko. Obdolženec se je zagovarjal s pijanostjo in s silobranom, kar pa ni bilo resnično. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Pretep zaradi peres. Jakob Blaznik je fantu Janezu Šmidu peresa raz klobuk strgal. Zaradi tega je prišlo v Lužarjevi gostilni v Dolnji vasi med navzočimi fanti do prepira. Posestnikov sin Alojzij Jensek se je zavzel za svojega tovariša Šmida. Iz prepira se je vnel pretep, tekom katerega je Jensek sanil z nožem Janeza Preveca v hrbet, kar obdolženec odkrito priznava. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe.

Nevaren tovariš. Delavec Jožef Erjavce in hlapec France Žabnikar sta dne 28. decembra skupaj popivala v Travnovi gostilni na Glineah, potem pa šla skupno spat v Travnov hlev. Zjutraj je Žabnikar, ki je bil prejšnji večer zelo pijan, zapazil, da mu je izginila ruta, v kateri je imel 51 K gotovine zaviti. Žabnikar je dal takoj aretovati Erjavca, in res se je našlo pri njem 19 K 48 vin. gotovine. Obdolženec pravi, da je denar našel v hlevu poleg Žabnikarja. Obsojen je bil na 6 tednov strogega zapora.

Tatinski ključavničar. Rupert Piran in Alojzij Schwarz, oba ključavničarja, sta stanovala skupaj v Beli peči. V odsotnosti svojega tovariša je Piran temu iz kovčega izmaknil 20 K. Obsojen je bil na 3 tedne težke ječe.

Zaradi nenravnosti po § 129. I. a) kaz. zak. in javnega pohujšanja je bil po tajni razpravi 40 let stari hlapec Andrej Vojska iz Kolovrata obsojen na 8 mesecev težke ječe.

Tatinski hlapec. Josip Božič, hlapec pri Nagryju v Ljubljani, je izmaknil tekom svojega službovanja 22 klg med, vredne 60 K in nekaj drugih drobnarij, česar obdolženec ne taji. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Nasilni cigan. Večkrat kaznovani cigan Karel Petan se je potepal z večjo tolpo ciganov v tržiškem okraju, kjer so ljudi z beračenjem nadlegovali in če mogoče tudi kradli. Na sveti večer je prišel nekoliko pijan Petan pred stanovanje Jožefa Škerjanca na Seničevem, kjer je s kuhinjskim nožem v rokah razsajal. Sosedje so cigana vkrotili in vrh tega ga še naščakali. Petan jim je zagrozil, da jih postreli, kakor hitro da dobo puško v roke. Sodišče ga je le zaradi vlačugarstva in beračenja obsojilo na 1 mesec strogega zapora.

Tatvina v tukajšnji tolerancijski hiši. Teodor Kotsbeck, kamničar naposled v Ljubljani, je prišel

dne 4. januarja t. l. zvečer v sobo prostitutke Kristina Frank pod pretezo, da bo tam prenočil. Ko se je ta za četrte ure odstranila, porabil je Kotsbeck priliko ter iz zaprtega predala izmaknil 323 K denarja in na 160 K se glaseči zastavni list ter neopažen pobegnil. A ni se mu še denar dobro v žepu pogrel, že je bil v neki kavarni aretiran. Kotsbeck pravi, da je to storil v stanju polne pijanosti, kar pa priče zanikajo. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Očeta udaril. Janez Lah, drvar v Mojstrani, si je domneval, da odkar je prišel njegov brat Miha, ki je služil za hlapca, domov, da ga z očetom prezirata. To je bilo vzrok, da je 4 dni popival. Dne 17. decembra se je med njim in bratom vnel prepir zaradi nekaj jabolk, katere je imel obdolženec shranjene v svoji skrinji. Ker se je oče zavzel za sina Miho, ga je Janez Lah z lesenim svečnikom po glavi udaril in lahko poškodoval. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Italijanska pravna fakulteta zagotovljena?

Dunaj, 11. februarja. Vprašanje ustanovitve italijanske pravne fakultete je kakor se kaže, rešeno. Večerni list oficioznega »Fremdenblatt« priobčuje namreč brzojavko iz Trsta, v kateri se naglašja, da se vprašanje o ustanovitvi laškega vseučilišča v najkrajšem času reši na ta način, da se osnuje na Dunaju italijanska pravna fakulteta.

Ministrski svet.

Dunaj, 11. februarja. Snoči je imel ministrski svet sejo, na kateri je razpravljalo o aktiviranju ministrstva za javna dela. Ta seja se nadaljuje danes popoldne.

Minister Gessmann na dopustu.

Dunaj, 11. februarja. Minister dr. Gessmann nastopi danes osemdnevni dopust. Za časa dopusta bo bival na Semerniku.

Hrvaški delegatje za zvišanje oficirskih plač.

Dunaj, 11. februarja. V kuloarjih ogrske delegacije so danes živahno razpravljali vest, da so hrvaški delegatje za zvišanje oficirskih plač. Delegat Tomičić se je napram nekemu časnikarju izrazil: »Mi hrvatit smo za zvišanje oficirskih plač in sicer ne iz političnih ozirih, marveč iz razlogov pravičnosti in gospodarskih koristi.« Tomičić je obenem izpovedal, da bodo hrvaški delegati glasovali proti armadni postavki, pač pa bodo glasovali za postavko o vojni mornarici.

Kneginja Windischgratz bolna.

Dunaj, 11. februarja. Cesarjeva vnukinja kneginja Elizabeta Windischgratz je obolela in so jo prepekljali v sanatorij Löwy, kjer bo operirana.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 11. februarja. Avstrijska delegacija je imela danes sejo in je razpravljala o postavki »za zunanje zadeve«. Predsednik dr. pl. Fuchs se je v svojem otvoritvenem govoru spominjal smrti velikega vojvode Toskanskega in umorjenega portugalskega kralja dom Karlosa. K dnevnemu redu sta govorila delegata Vaclav Klofač in grof Dzieduezycki. Prihodnja seja bo jutri.

Proti pruski politiki.

Dunaj, 11. februarja. V današnji seji avstr. delegacije je imel bivši poljski minister vitez Jedrzejewicz oster govor, naperjen proti antipoljski politiki pruske vlade.

Nemški prestolonaslednik tehnik.

Berolin, 11. februarja. Prestolonaslednik Viljem se je vpisal na tehniko v oddelku za zgradbo strojev.

Hrvaški ban na Dunaju.

Budimpešta, 11. februarja. Ban baron Raucha pride jutri semkaj in odpotuje potem na Dunaj, kjer ga bo sprejel cesar v posebni avdijenci.

Interpelacija radi madžarskega armadnega jezika.

Dunaj, 11. februarja. Posl. Axmann in drugi so v današnji seji vložili na vojnega ministra interpelacijo radi madžarskega armadnega jezika.

Rusko brodovje v Neaplju.

Rim, 11. februarja. Ruska eska-dra, ki se mudi sedaj na Grškem, pripelje 26. t. m. v Neapelj. Brodovju poveljuje admiral Eberhart. Ruski častniki obiščejo Rim in se poklonijo kralju Viktorju Emanuelu.

Eksplodira bombe v Bordou.

Pariz, 11. februarja. V Bordou je eksplodirala ob oknu neke hiše v ulici Carnot bomba; v bližini se nahajajoči delavec je bil težko ranjen. Vse hiše v okolici so bile poškodovane, mnogo šip pa ubitih. Med prebivalstvom vlada veliko razburjenje.

Poslanec Z. hradiček ne vda! Praga 11. februarja. Poslanec Z. hradiček je izjavil, da se ne vda ukaz svojega opata Zavorala, ki mu je prepovedal prirediti političnih shodov za časa deželnozborske volilne borbe. V nedeljo je imel Z. hradiček v Miletu shod, na katerem je prišlo do ostrih konfliktov med klerikalci in agrarji. Na shodu je bil proglašen za kandidata Z. hradiček, proti opatu Zavoralu in nadškofu Skrbenskem pa je bila sklenjena ostra resolucija. Diktator Franco.

Marzelli 11. februarja. Diktator Franco se je danes odpeljal od tod v spremstvu 3 detektivov. Najbržeje odpoval v Ženovo.

Republikanski direktorij. Lisabona 11. februarja. Včeraj ponoči se je konstituiral republikanski direktorij, ki bo izvrševal vse priprave, da se na Portugalskem proglasi ljudovlada.

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Foulardna svila

od 75 kr. do gl. 370 meter za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svileno Menneberg, Zürich. 2 90-1

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 11. februarja 1908.

Denar	Blago
majska renta . . .	97 85 80 05
srebrna renta . . .	99 90 100 10
avstr. krona renta . . .	97 85 98 05
zлата . . .	117 10 117 30
ogr. krona renta . . .	94 70 94 90
zлата . . .	113 - 113 20
posojilo dež. Kranjske . . .	97 90 98 90
posojilo mesta Spiljet . . .	100 80 101 60
Zadar . . .	99 8 1 0 85
bos.-herc. železniško . . .	99 40 10 40
posojilo 1902 . . .	97 75 98 75
česka dež. banka k. o. . .	97 75 98 75
z. o. . .	99 80 100 30
zast. pisma gal. dež. . .	112 95 108 95
hipotečne banke . . .	99 - 100 -
pešt. kom. k. o. z . . .	99 25 1 0 25
10% pr. . .	98 50 99 10
zast. pisma Innerst. . .	99 75 100 75
hranilnice . . .	99 90 -
zast. pisma ogr. centr. . .	98 75 99 75
dež. hranilnice . . .	301 90 303 90
z. pis. ogr. hip. ban. . .	99 - -
obl. ogr. lokalnih železn. d. dr. . .	
obl. češke ind. banke . . .	
prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	
prior. dolenskih želez. . .	
prior. juž. želez. kup. 1/2% . . .	
avstr. pos. za želez. p. o. . .	

Srečke	1860	1865
Srečke od 1. 1860 . . .	159 60	158 60
od 1. 1865 . . .	162 50	162 50
tz. 1865 . . .	151 25	151 25
zem. kred. I. emisije . . .	28 50	28 50
II. . .	27 75	28 25
ogr. hip. banke . . .	252 -	258 -
srbske a frs. 100 - . . .	104 75	110 75
turške . . .	186 -	187 -

Banka	1860	1865
Banka . . .	32 95	34 95
Kreditne . . .	455 -	456 -
komoške . . .	98 -	2 7 -
Krakovske . . .	101 -	1 8 -
Ljubljanske . . .	25 60	71 50
Avstr. rdeč. križa . . .	51 50	55 10
Ogr. . .	20 90	31 90
Rudolfove . . .	66 -	97 30
Salcburške . . .	110 -	104 -
Dunajske kom. . .	510 -	520 -

Dejnice	1860	1865
južne železnice . . .	145 10	146 10
Državne železnice . . .	68 50	69 50
Avstr.-ogr. bančne dejn. . .	1726 -	176 -
Avstr. kreditne banke . . .	646 50	64 60
Ogrske . . .	785 50	786 50
Zivnostenske . . .	239 -	240 -
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	740 -	742 -
Alpske montan . . .	63 -	63 -
Praske žel. ind. dr. . .	554 -	535 -
Alma-Muranyi . . .	536 60	537 60
Trboveljske prem. družbe . . .	172 -	175 -
Avstr. orožne tovr. družbe . . .	119 -	123 -
Česke sladkorne družbe . . .	151 -	154 -

Valuta	1860	1865
2. kr. cekin . . .	11 36	11 39
20 franki . . .	19 10	19 13
30 marke . . .	23 49	23 50
Sovereigns . . .	24 04	24 08
Marke . . .	117 70	117 90
Laški bankovci . . .	95 70	95 90
Libiji . . .	2 52	522
Dolarji . . .	4 84	5

Žitne cene v Budimpešti. Dne 11. februarja 1908.

Termin	za 50 kg	K
Pšenica za april . . .	50 kg	K 11 98
Pšenica za oktober . . .	50 kg	K 10 40
Rž za april . . .	50 kg	K 10 52
Koruzna za maj 1908 . . .	50 kg	K 6 85
Oves za april . . .	50 kg	K 7 98

Effektiv. Neopremenjeno

Meteorološko poročilo.

Večina nad morjem 906. Srednji srčni tlak 758.9 mm	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
8. 9. sv. 740.2	4.4	sr. jasnob.	Jasno	
9. 7. sv. 735.9	4.2	oblačno	Jasno	
10. 7. sv. 734.1	8.2	p. m. jasn.	Jasno	
11. 9. sv. 735.6	3.4	sr. jasnob.		
12. 7. sv. 739.5	-0.8	sr. vishod.		
13. 7. sv. 740.4	4.4	sr. vishod del. obl.		

Indejatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

FRANC JOZEFOVA GRENKA VODA odlično naravno DOVAJAJOČE SREDSTVO

Zahvala.
S tugo v srcu se zahvaljujem za prisrčne dokaze in izreke sožalja ob smrti moje ljubljene soproge, gospe **Štefanije Sulikowske**.
Zahvaljujem se slavnemu slovenskemu občinstvu za spremstvo pri pogrebu ter svojim milim kolegom in kolegijam ter kolegom opernega zbora za prelepe žalostinke ter gosp. intendantu prof. Juvantiču, gospodu kapelniku Benišku, gospodu blagajniku Rozmanu, gosp. režiserju Kratochvilu.
Ljubljana, 11. februarja 1908.
Boleslav Sulikowski.

Zahvala.
Povodom žalostne izgube naše preljube, nenadomestljive soproge, oziroma mame in sestre, blagorodne gospe **Frane Kham**.
se usojamo tem potom izrekat najiskrenejšo zahvalo za mnogobrojne dokaze blagega sočutja, za prelepe vence in za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku.
Osobito se zahvaljujemo slav. trg. društvu „Merkur“ za ginstivo petje in posebno gosp. dr. Rusu za požrtvovalno in ljubeznivo pripomoč ob teži izgubi.
V Ljubljani, 8. februarja 1908.
Zalujoča rodbina Kham.

Zahvala.
Rodbina Peterlin-Poljančeva se tem potom zahvaljuje vsem udeležnikom pogreba gospoda **Andreja Peterlina**.
v prvi vrsti prečastiti duhovščini, gg. uradnikom in učiteljem, slav. gasilnemu društvu in deputaciji „Sokol“, gg. pevcem za prekrasno petje in vsemu občinstvu ribniške doline, ki so tako v obilnem številu spremlili našega nepozabnega očeta na njegovi zadnji poti v Hrovačo.
Tem potom se zahvaljujemo tudi gosp. dr. Schifferju za požrtvovalen trud in skrb med boleznijo, in sploh vsem, ki so nam izrazili svoje sožalje pismenim potom ali s svojo navzočnostjo pri pogrebu.
Darovateljem krasnih vencev najprisrčnejša zahvala.
Ribnica, 10. februarja 1908.

Oživljeni Prešeren! Oživljeni Prešeren!

Najoriginalnejši * knjižni pojav! * *

Ves Prešernov rokopis za 20 kron.

Našel se je lastnoročni Prešernov rokopis „Poezij“, ki je služil za prvi njih natis! Podpisana tiskarna ga potom subskripcije izda v polnem obsegu (168 strani) v natančnem posnetku (faksimile) z vsemi pripiski. . . .

Izvod v svinjsko usnje vezan bo stal 20 kron.

Naročila naj se izvolijo oglašiti do 20. februarja podpisani tvrdki.

Prospekt in vzorec se pošlje na želje na vpogled.

Blasnikova tiskarna Ljubljana (Breg).

1. meso goveje ali telečje . . .
vsak dan sveže, zadnji del s stegna ali pljučna pečenka, kosarica s 5 kilogrami gl. 2.25. 512
M. FISCHBEIN, Podwaleczyska.

motorno dvokolo
boljše vrste tudi s stranskim sedelom.
Ponudbe pod „I. Welin“ na uprav. „Slov. Naroda“. 108 2

Lopa 516

mesečna soba
se takoj odda v Sednijskih ulicah št. 6, I. nadstropje.

Učenec
se sprejme v večje trgovine na doželi. 530-1
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Razne prevode
iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oarbi cene v tej stroki izveštan uradnik.
Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Najboljše in najmodernejši **KLOBUKI**
vseh vrst v najbogatiji izbiri po gl. 1.20 in više v Ljubljani pri **CUHAMANN**

Opekarnica
V zakup se da ali prodaja v bližini mesta Kamnik že 60 let obstoječa **opekarnica z veliko zidano pečjo** in izvrsten, daleč se raztezajoč svet za **kepanje ličvice**. Posebno ugodno za tiste, ki se zanimajo za bližajočo se gradnjo železnice Kamnik-Velenje.
Vraščanja na A. Praschnikerjevo dediščo v Kamniku. 523 1

Zahvala.
Podpisano prostovoljno gasilno društvo se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so mu prišli s denarnimi donesi na pomoč. Tisočkrat hvala!
Ti in drugi častiti dobrotniki se prosijo, da podpisano društvo ostanejo še zanesljivi dobrotniki naklonjeni. 522
Prostovoljno gasilno društvo v Beli cerkvi, dne 7. svetčana 1908.

Solicitator
vešč slovenskega in nemškega jezika ter popolnoma izurjen v sestavljanju listin ter v zemljiškokojižnih stvareh, **dobi takoj službo**.
Ponudbe s pogoji naj se pošiljajo naravnost c. kr. notarjatu v Rogatcu na Štajerskem. 521 1

Kavarna MERKUR
vsako sredo, soboto in nedeljo **uso noč odprta.**
Prodaja se tudi **biljard**
Jako pripraven za na deželo. **Viktor Izlakar.**

Oes. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
6-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.
6-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
6-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
6-10 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.
6-15 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
6-16 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
6-18 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
6-25 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.
6-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
Dojod v Ljubljano juž. žel.:
6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta.
6-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenice.
6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenice.
Dojod v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6-00 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Novo! Tekoča Somatose
Najodličnejše
slast pospešujoče, živce jačeče
kretilno sredstvo
za kakršnekoli oslabelosti.
Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

Starješega trg. pomočnika
popolnoma samostojnega in izvešbanega v trgovini z mešanim blagom, sprejmeta **Norbert Zanier & sin, St. Peter, Savinska dolina (Štajersko).**

Učenec
se sprejme takoj v trgovino na doželi.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 490-2

V trgovino z železnino in kolonialnim blagom se sprejme 119-1

pomočnik boljše moč.
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Notar na Spodnjem Štajerskem sprejme notar. kandidata (tudi začetnika).
Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“. 502

Sprejem v špecerijško trgovino 12-15 let starega 518

dečka
ki ima veselje do trgovine in je končal s povoljnim uspehom 1 ali 2 razreda srednje šole.
Josip Tollazzi, Logatec.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.
31-16

vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti 4 1/2 % obrestim,
vloge na tekoči račun, katere ostanejo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti 5 %. Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Lestvina in tisk „Narodne tiskarne“.